

ŠV. AGOTA, DUONOS DIENA

Vasario 5 d. nuo seno lietuviai garbino ugnies deivę Gabiją ir kasdieninį maistą – duoną. Šią dieną buvo kepama duona, atliekamos aukojimo apeigos Žemynai ir Žemėpačiui. Tikėta, kad apeigose pašventinta duona pagelbsti kilus gaisrui, saugo nuo ligų: nuo blogos akies (nužiūrėtom karvėm gražina piena, atkeri nužiūrėtus žmones), padeda gydyti akių ligas, žaizdas, saugo nuo gyvatės įkandimo (reikia nešti kišenėje kai eini į mišką).

Kilus gaisrui, duonos būdavo metama į ugnį, tikint, kad ugnis nurims ir nesunaikins namų. Šventinta duonelė būdavo užkišama po trobos rąstais palubėje, įkišama į namo pamatus. Tokios duonos gabaliuką padėdavo ant krosnies, kad ugnis iš namų neišeitų ir neišplistų. Kilus perkūnijai, tokią duoną laikydavo suspaudę rankoje, kad perkūną atbaidytų.

Motinos, išleisdamos sūnus į kariuomenę, į drabužius įsiūdavo duonos trupinį, tikėdamos, kad sūnų aplenks kulka.

Atėjus krikščionybei senoji lietuvių šventė sutapatinta su Šv. Agotos varduvėmis. Duona šią dieną pradėta šventinti bažnyčiose.

